

SÖZCÜ VE YENİ AKİT GAZETELERİNİN “2 NİSAN BOYKOT”A İLİŞKİN

HABER SÖYLEMLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

Mehmet Emin BEGTİMUR¹

ÖZ

Araştırma Makalesi

Research Article

¹ Dr. Öğr. Üyesi
İstanbul Gelişim Üniversitesi,
UBF, Yeni Medya ve İletişim
Bölümü, İstanbul, Türkiye

E-Posta
mbegtimur@gmail.com
ORCID
0000-0003-4458-3976

Başvuru Tarihi / Received
21.04.2025

Kabul Tarihi / Accepted
21.09.2025

Araştırma birbirlerinden farklı mülkiyet yapısı ve politik duruşa sahip Sözcü ve Yeni Akit gazetelerinin “2 Nisan Boykot” (İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu’nun tutuklanmasına ve kötüleşen ülke ekonomisine tepki olarak başlatılan kitlesel satın almama hareketi)’a ilişkin haberleri ele alış biçimleri arasındaki farklılıkları ve benzerlikleri ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu amaçla Sözcü ve Yeni Akit gazetelerinin 02 Nisan 2025 – 04 Nisan 2025 tarihleri arasındaki haber arşivlerinin her birinden üçer adet olmak üzere toplam altı adet haber rastgele örnekleme yöntemiyle seçilerek eleştirel söylem analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. 02 Nisan 2025 – 04 Nisan 2025 tarihleri konuya ilişkin haberlerin yoğun olarak işlendiği zaman dilimi olduğundan örneklem söz konusu gazetelerin bu üç günlük arşivinden seçilmiştir. Örneklem olarak seçilen haberler makro ve mikro yapıdan analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda incelenen haberlerin hem makro yapı analizinde hem de mikro yapı analizinde önemli farklılıklar ve benzerlikler tespit edilmiştir. Makro yapı analizinde haber başlığı, fotoğraf kullanımı, arka plan/bağlam bilgisi, kaynak ve kişisel yorum açısından benzer; haber girişi ve ana olayın sunumunda farklı yol izledikleri saptanmıştır. Mikro yapı analizinde ise sentaktik ve retorik açıdan hem benzerlik hem de bazı farklılıklar tespit edilmekle birlikte en büyük farklılığın kelime seçimlerinde görüldüğü ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eleştirel söylem analizi, Haber söylemi, Boykot, Sözcü, Yeni Akit.

Comparative Critical Discourse Analysis of “April 2 Boycott”

News in Sozcu and Yeni Akit Newspapers

ABSTRACT

The research aimed to reveal the differences and similarities between the ways in which Sozcu and Yeni Akit newspapers, which have different ownership structures and political stances, handled the news regarding the "2 April Boycott" (the mass non-purchase movement initiated as a reaction to the arrest of Istanbul Metropolitan Municipality Mayor Ekrem Imamoğlu and the deteriorating country's economy). For this purpose, a total of six news stories, three from each of the news archives of Sozcu and Yeni Akit newspapers between 02 April 2025 and 04 April 2025, were selected by random sampling method and analyzed with the critical discourse analysis method. Since 02 April 2025 - 04 April 2025 is the time period when news on the subject is

covered intensively, the sample was selected from these three-day archives of the newspapers in question. The news selected as a sample were analyzed from macro and micro structures. As a result of the research, significant differences and similarities are identified in both the macro-structure analysis and micro-structure analysis of the news analyzed. In the macro-structure analysis, it is determined that they follow a similar way in terms of news title, use of photographs, background/context information, source and personal interpretation; however, they follow different ways in the introduction of the news and presentation of the main event. In the microstructure analysis, although both similarities and some differences were detected in terms of syntactic and rhetoric, it was revealed that the biggest difference was seen in word choices.

Keywords: Critical discourse analysis, News discourse, Boycott, Sozcu, Yeni Akit.

GİRİŞ

9 Mart 2025 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun gözaltına alınmasının ardından, Türkiye'nin çeşitli büyük şehirlerinde kitlesel gösteriler meydana gelmiştir. Başta İstanbul, Ankara ve İzmir olmak üzere ülkenin bazı kentlerinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun tutuklanmasına tepki olarak hükûmet karşıtı gösteriler düzenlenmiştir. Özellikle İstanbul'un Sarıyer, Beşiktaş, Kadıköy ve Şişli ilçelerinde yoğun katılımlı eylemler gerçekleştirilmiştir. Söz konusu protestolar, yalnızca kent sakinleriyle sınırlı kalmamış; üniversite öğrencileri ve toplumun farklı kesimlerinden vatandaşlar düzenlenen yürüyüş ve gösterilere katılmıştır. Bazı üniversitelerde, protestolar kapsamında öğrenciler dersleri boykot ederek eğitim faaliyetlerine katılım göstermemiştir (Evrensel, 2025). İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, 19 Mart 2025 tarihinde başlayan protesto eylemleri kapsamında toplam 1.133 kişinin gözaltına alındığını ve protestolar sırasında 123 emniyet görevlisinin çeşitli şekillerde yaralandığını belirtmiştir (Reuters, 2025).

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Başkanı Özgür Özel, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun yolsuzluk soruşturması kapsamında tutuklanmasının ardından, bazı medya kuruluşlarının tutumlarını eleştirerek boykot çağrısı yapmıştır. Özel, bu kuruluşların İmamoğlu'na yönelik gelişmeleri yeterince yansıtmadığını belirterek, vatandaşlara belirli markaları boykot etme çağrısında bulunmuştur (TimeTürk, 2025). Bu çağrının ardından, 2 Nisan 2025 tarihinde üniversite öğrencilerinin öncülüğünde organize edilen ve toplumun farklı

kesimlerinden bireylerin de katılım sağladığı geniş çaplı bir tüketim boykotu gerçekleştirilmiştir. Söz konusu boykot kapsamında katılımcılar, gün boyunca herhangi bir alışveriş yapmayarak bireysel ekonomik güçlerini kolektif bir tepki aracına dönüştürmeyi ve hükümete yönelik sembolik bir mesaj iletmeyi amaçlamışlardır (Euronews, 2025). Cumhuriyet Halk Partisi’nin yanı sıra bazı diğer muhalefet partileri de bu eyleme destek vermiştir (Cumhuriyet, 2025).

Boykotun kapsamına, siyasi ve ekonomik etkilerine ilişkin kamuoyunda ve uzmanlar arasında farklı değerlendirmeler ve tartışmalar bulunmaktadır. Boykotu savunanlar eylemi bir başarı hikâyesi olarak sunarken boykot karşıtı olanlar eylemi bir başarısız girişim olarak yorumlamaktadır. Elbette ki bu yorum ve değerlendirmelerin hem öznesi hem de nesnesi konumunda olan medya içerikleri ise esasında boykotun başarısı ya da başarısızlığı ekseninde biçimlenmektedir. Bu bakımdan konuya ilişkin haberlerin farklı kaynaklardan okunması ve analiz edilmesi hem “2 Nisan Boykot”unun olumlu ve olumsuz etkilerinin anlaşılması hem de gazetecilik ve haber okuryazarlığı açısından önem arz etmektedir.

1. Söylem ve İdeoloji

Toplumsal ilişkiler, sosyal değişimlerin temeli üzerine şekillenmekte ve dil aracılığıyla kurgulanarak sürdürülmektedir. Bu bağlamda, dilin yalnızca iletişimi sağlamakla kalmayıp aynı zamanda sosyo-kültürel ve politik işlevler üstlendiği tartışmasız bir gerçekliktir. Dolayısıyla, toplumsal yapıyı inşa eden ve kültürel süreklilik ile tarihsel sürekliliği sağlayan dilin, toplumsal bir pratik olarak ele alınması; ifade edilenlerden ziyade gizlenen ya da söylenmeyen unsurları ön plana çıkarmaktadır. Bu noktada, söylem kavramı önemli bir analitik çerçeve olarak karşımıza çıkmaktadır (Beşe & Baykara, 2019, s. 1786). Söylem, dil aracılığıyla görünür hâle gelen ve belirli bir düzen içerisinde şekillenen, önceden yapılandırılmış ‘deneyimler’ bütünüdür (Hall, 2024, s. 322). Başka bir ifadeyle, söylem; hem uğruna mücadele edilen hem de mücadele aracı olarak işlev gören, iktidarın ele geçirilmesine yönelik bir yapı olarak tanımlanmaktadır (Foucault, 1971, s. 52). Söylem, bir konuşmacı ile dinleyici arasındaki etkileşimi varsayan ve konuşmacının dinleyici üzerinde belirli bir etki yaratmayı amaçladığı tüm ifadeleri kapsamaktadır (Benveniste, 1971, s. 85). Foucault (1972, s. 8) söylemin yalnızca ibare, simge ve

ifadeler dizisiyle sınırlı olmadığını öne sürerken, Fiske (2010, s. 111) söylemi ortak sayılırlar çerçevesinde bütünleşik bir dil kullanım pratiği olarak tanımlamaktadır.

Dünyayı nasıl algıladığımızı, yorumladığımızı ve dönüştürdüğümüzü belirleyen en önemli toplumsal pratiklerden biri dil kullanımı ve söylemdir. Bireyler, ideolojik fikirleri öncelikle aile, okul, akraba ve arkadaş gibi birincil gruplar aracılığıyla edinir; zamanla bu fikirler, kitle iletişim araçları gibi ikincil grup iletişim ortamlarında yeniden öğrenilir ve pekiştirilir (T. A. Van Dijk, 2013, s. 18). Bireyler söylem aracılığıyla özneler olarak çağırılırlar; ideoloji, söz konusu söylemler aracılığıyla kurulan toplumsal sınıfların çıkarlarını ifadelendirmekte yetersiz kalan belirli söylem biçimlerini temsil eder (Hirst, 1976, s. 69). Söylem aslında toplumsal ilişkiler inşa eder. Farklı bir deyişle, her türlü bilgi ve tecrübenin, dil kullanım üslubunun, konuşmanın, önermenin ve dayatmanın muhatapları açısından anlam kazanmasının ötesinde toplumsal iletişim pratikleri içerisinde paylaşılan ve iletilebilen bir anlam kazanmasını mümkün kılan bir bağlamda gerçekleşir (Foucault, 1972, s. 34).

Söylem, egemenlik ilişkilerinin hem kurulduğu hem de temsil edildiği birincil alandır. İdeoloji, söylemi ve egemenlik ilişkilerini bağlantılandırmakta dolayımlayıcı bir işleve sahiptir (Mumby, 2004, s. 137). Eagleton’a (Eagleton, 2015, s. 291) göre ideoloji, “bir dil meselesinden çok bir söylem meselesidir; anlamlandırma meselesi değil, somut söylemsel etkiler yaratma meselesidir”. Söylem ideolojilerin üretiminde, yeniden üretiminde ve dilsel ifadelerinde vazgeçilmez rol oynamaktadır. Bu sebepten ötürü ideolojinin söylem yoluyla nasıl inşa edildiği, yansıtıldığı ya da gizlendiği ve toplumsal yaşamda nasıl yeniden inşa edildiğini anlamak açısından söylem analizi önem arz etmektedir (Karaduman, 2017, s. 32). Toplumdaki egemen ideolojik pratiklerin yansıması ve görünür ifadesi olan söylem, mevcut güç mücadelelerinin nasıl inşa edildiğini anlama konusunda bir hareket noktası sunmaktadır (Van Dijk, 2003, s. 18). 2 Nisan Boykotu, eleştirel söylem analizi bağlamında değerlendirildiğinde, ekonomik adaletsizliklere karşı geliştirilen toplumsal bir söylemin hem üretildiği hem de yeniden üretildiği bir direniş biçimi olarak öne çıkmaktadır. Bu direniş, sadece alışveriş yapılmaması çağrısıyla ya da girişimiyle sınırlı kalmamış, sosyal medya üzerinden paylaşılan mesajlar, etiketler ve görseller aracılığıyla güç ilişkilerini ve mücadelesini sorgulayan bir söylem düzlemi

oluşturmaktadır. Dolayısıyla boykot, sadece ekonomik değil, aynı zamanda söylemsel ve ideolojik bir mücadele alanı olarak okunmalıdır.

2. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmanın önemi: Sahiplik yapısı ve yayın politikası medya ürünlerinin hem içeriğini hem de biçimini doğrudan etkileyen hususlardan biridir. Medya ürünleri içerisinde en tarafsız, doğru, objektif ve güvenilir olması beklenen haberler dahi, olayları olduğu gibi aktarmayı amaçlamalarına rağmen, habercilerin öznel yaklaşımlarından, bulunduğu toplumun egemen ideolojilerinden, bağlı oldukları yayın kuruluşlarının sahiplik yapısından veya yayın politikalarından bağımsız olarak üretilmemektedir. Her medya içeriği, belirli bir ideolojik çevrenin, iktidarın, erk sahiplerinin veya politik görüşlerin izlerini taşımaktadır. Bu bağlamda farklı politik duruşa ve mülkiyet yapısına sahip gazetelerin “2 Nisan Boykot”una ilişkin haber söylemlerinin çözümlenmesi, dil ve söylem aracılığıyla mevcut hegemonik güç ilişkilerinin ve buna direnişin nasıl inşa edildiğini ve üretildiğini anlama açısından önem arz etmektedir.

Araştırma problemi: birbirlerinden farklı mülkiyet yapısı ve politik duruşa sahip gazeteler (Sözcü ve Yeni Akit) aynı gerçekliği (2 Nisan Boykot) nasıl ele almakta ve yansıtmaktadır? Gazetelerin mülkiyet yapısı ve politik duruşu haberlerin mikro ve makro yapısını ne ölçüde etkilemektedir? Gazetelerin ideolojik farklılıklarının (ayrılıklarının) haber üretimine yansımaları nelerdir?

Araştırmanın amacı: Araştırma birbirlerinden farklı mülkiyet yapısı ve politik duruşa sahip Sözcü ve Yeni Akit gazetelerinin 2 Nisan Boykotuna ilişkin haberlerinde kullandıkları söylem ve dil pratikleri arasındaki farklılıkları ve benzerlikleri ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Araştırmanın yöntemi: Araştırmada iki aşamalı yöntem yeğlenmiştir: eleştirel söylem analizi ve karşılaştırmalı yöntem. Öncelikle araştırmanın amaçları doğrultusunda, <https://www.sozcu.com.tr/> ve <https://www.yeniakit.com.tr/> haber sitelerinin her birinden üçer adet olmak üzere 2 Nisan Boykotuna ilişkin toplam altı adet haber rastgele örneklem tekniğiyle seçilmiştir. Örneklem olarak seçilen haberler eleştirel söylem analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Ardından eleştirel söylem

analizinden elde edilen veriler üzerinden söz konusu gazetelerin ana olayı ele alma ve yansıtma biçimleri karşılaştırılmıştır. Eleştirel söylem analizi, güç, hegemonya, sınıf, cinsiyet, ırk, ideoloji, ayrımcılık gibi sosyal yapı ya da sosyal düzene ilişkin konuları ve aralarındaki ilişkileri açığa çıkaran ve araştırma alanı olarak bu konuları işleyen bir araştırma yöntemidir (T. Van Dijk, 2003, s. 355). Eleştirel söylem analizinin en önemli temsilcilerinden olan T. A. Van Dijk haber metinlerindeki dilsel yapının önemine dikkat çekerek her haberin birer ideolojik yapı olarak ele alınması ve çözümlenmesi gerektiğinin altını çizmektedir (İnal, 1996, s. 97). Olayların haber olarak üretilmesi sürecinde tercih edilen dil kullanım pratiği ve söylem iktidarın yeniden üretilmesiyle ilintilidir. Haberin başlığı, spot, fotoğraf ve nasıl sunulacağı sonuçta bir karar aşamasından sonra belirlenmektedir. Olay, güç ilişkileri ve etkileri doğrultusunda alınan kararlardan sonra hedef kitleye haber olarak sunulmaktadır. Dolayısıyla haber metninin söylediği, söylemediği veya söyleyemediği anlamları görebilmek ya da anlayabilmek için o metnin ötesine geçmek ve çözümlmek gerekmektedir (Palmer, 2008, s. 302). Haber metninin gerçek anlamı ve gizlenen güç ilişkileri söylem analiziyle ortaya çıkarılabilmektedir. Van Dijk’ın eleştirel söylem analizi temelde makro ve mikro yapıdan oluşmaktadır (Van Dijk, 1988, s. 2). Makro yapı tematik analiz ve şematik analizden oluşmaktadır. Tematik analizde genellikle haber başlığı, spot ve fotoğraflar çözümlenirken; şematik analizde olayın sunumu, sonucu, ardaan-bağlam bilgisi, kaynak ve yorumlar incelenmektedir. Makro yapıda analizinin temel amacı söylemin neyle ilgili olduğunu ve habercinin ne amaçla haberi ürettiğini anlamak ve açıklamaktır (Lamme & Russell, 2009, s. 69). Mikro yapı analizi ise sentaktik çözümlme, sözcük seçimleri ve haber retorikinden oluşmaktadır. Mikro yapı analizinin temel amacı bölümsel anlamların ya da anlam birimlerinin çözümlenmesidir. Haberde kullanılan sözcüklerin açık, örtük veya dolaylı anlam biçimlerini incelemektedir (Van Dijk, 2015, s. 75). Bu açıdan bakıldığında haber söyleminin makro ve mikro yapıları, okur kitlesinin en çok aklında tuttuğu ve haberi her okuduğunda yeniden üretebildiği anlamlardır (Van Dijk, 1988, s. 25). Karşılaştırmalı yöntem, belirli işlevlere sahip olay, olgu ve değişimlerin analizinde etkin bir şekilde kullanılan, faktörlerin sınıflandırılmasını, gruplandırılmasını ve açıklanmasını amaçlayan bir araştırma yöntemidir (Aydın & Hanağası, 2017). Başka bir ifadeyle, bu yöntem, belirli bir zaman diliminde farklı değişkenler arasındaki ilişki

ve etkileşimi inceleyerek toplumsal yaşamın çeşitli yönlerini araştıran ve derinlemesine irdeleyen bir yaklaşım sunmaktadır. Karşılaştırmalı yöntem, toplumsal yapıyı oluşturan farklı faktörler arasındaki benzerlikleri ve benzer faktörler arasındaki farklılıkları açıklamak amacıyla kullanılmaktadır. Bunun yanı sıra, çeşitli etken ve değişkenlerin belirli bir toplumsal değişime ve dönüşüme yol açtığı, dolayısıyla farklı sonuçlar doğurduğu durumlarda en etkili yöntemlerden biri olarak tercih edilmektedir (Neuman & Rossman, 2006).

Kapsam ve sınırlılıklar: analiz edilecek örneklem 02 Nisan 2025 – 04 Nisan 2025 tarihleri arasında Sözcü ve Yeni Akit gazetelerinde yer alan 2 Nisan Boykot’a ilişkin haberler arasından seçilen altı adet haberle sınırlı tutulmuştur. Nitel araştırmaların nicel araştırmalara nazaran daha detaylı çözümleme gerektiriyor olması araştırmanın örneklem sayısının az olmasını beraberinde getirmiştir. Bu da örneklem temsil gücünü zayıflatan faktörlerden biridir.

Evren ve örneklem: araştırmanın evrenini internet gazetelerinde yer alan tüm haberler oluştururken, örneklemine 02 Nisan 2025 – 04 Nisan 2025 tarihler arasında <https://www.sozcu.com.tr/> ve <https://www.yeniakit.com.tr/> sitelerinde yer alan haberler oluşturmuştur. Söz konusu tarihler arasında konuya ilişkin haberler yoğun olarak işlendiğinden örneklem seçildiği zaman dilimi bu tarihlerle sınırlı tutulmuştur. Nitel araştırmaların nicel araştırmalara kıyasla daha detaylı çözümleme gerektiriyor olmasından ötürü örneklem rastgele örneklem yöntemiyle seçilen 6 adet siyasi haberden oluşturulmuştur.

Verilerin Toplanması ve Analizi: araştırma verileri söz konusu gazetelerin haber sitelerinden manuel olarak toplanmıştır. Toplanan veriler araştırmanın amacına uygun olarak makro ve mikro yapıdan çözümlenmiş, mukayese edilmiş, gerekli yorum ve çıkarımlarda bulunulmuştur. Verilerin analizinde Microsoft Office ve Word programı kullanılmıştır.

3. Analiz ve Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde Sözcü ve Yeni Akit gazetelerinin 02 Nisan 2025 – 04 Nisan 2025 tarihleri arasındaki haber arşivlerinin her birinden üçer adet olmak üzere toplam altı adet haber rastgele örnekleme yöntemiyle seçilerek makro ve mikro

yapıdan analiz edilmiştir. Makro yapı analizi kapsamında; haber başlığı, haber girişi/spot ve haber fotoğraflarının çözümlenmesinden oluşan tematik yapı analizine ve araldan/bağlam bilgisi, yorum ve kaynakların çözümlenmesini içeren şematik yapı analizine başvurulmuştur. Haber metninde gizlenen yerel anlamı açığa çıkarmak amacıyla mikro yapı analizi, yani sentaktik çözümleme, sözcük seçimi ve haber retoriği üzerinden çözümleme yapılmıştır. Böylelikle haber metnindeki bütüncül ve parçalı anlam birimlerinin çözümlenmesi amaçlanmıştır. Analiz edilen haberlerin başlıkları ve yayın tarihleri Tablo 1’de özetle gösterilmiştir.

Tablo 1. “2 Nisan Boykot”a İlişkin Örneklem Olarak Seçilen Haberlerin Başlıkları ve Yayın Tarihleri

Haber No	Haber Kaynağı	Haber Başlığı	Yayın Tarihi
1	Sözcü	AVM'ler boykot sessizliğine büründü	02.04.2025
2	Sözcü	Türkiye böyle boykot görmedi! Halk satın almama hakkını kullandı	03.04.2025
3	Sözcü	Bodrum’da çarşılar dükkânlar kapatıldı, duyanlar boykota koştı	03.04.2025
4	Yeni Akit	Özgür Özel'i kimse sallamadı	02.04.2025
5	Yeni Akit	2 Nisan boykotunu köpürtme çabaları sonuç vermedi! CHP’nin boykotu millete takıldı	04.04.2025
6	Yeni Akit	Kemalist boykot! Tek dertleri yerli ve milli olana düşmanlık	03.04.2025

Makro Yapı Analizi

Haber 1:

Sözcü gazetesinin 2 Nisan Boykotuna ilişkin 2 Nisan 2025 tarihli bir haberi “AVM'ler boykot sessizliğine büründü” başlığı ile okurlara aktarılmaktadır. **Haber başlığında** ana olay kısa ve öz ifadelerle sunmaktadır. 5N1K sorularından yalnızca “ne oldu” sorusunun yanıtı verilirken diğer soruların yanıtları verilmeyerek haber başlığı daha ilgi çekici, sürükleyici ve gizemli hale getirilmektedir. Böylelikle haberin okunurluğu ve ilgi çekiciliği arttırılmaktadır.

“İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun tutuklanması ve görevden alınmasının ardından üniversitelerde başlayan boykot çağrısı CHP'nin desteğiyle genel tüketim boykotuna dönüştü. 2 Nisan (bugün) boyunca sürece boykotun etkileri ortaya

çıkarken, yoğun insan kalabalıklarının olduğu AVM'ler boş kaldı.” şeklinde oluşturulan **haber girişi** ana olayın ortaya çıkma nedenleri üzerinde durmaya çalışırken haberin özetini ve genel çerçevesini yansıtamamaktadır. Haber başlığında eksik yanıtlanan ya da yanıtlanmayan 5N1K sorularına haber girişinde de yanıt aranmamaktadır. Bu durum başarısız bir haber girişi gibi görünse de aslında okurları haberin devamını okumaya sürükleme işlevini de görmektedir. Kullanılan cümlelerin çok uzun olması okur açısından anlama zorluğu oluşturma potansiyeli taşımaktadır.

Kaynak: (<https://www.sozcu.com.tr>)

Haberde toplam 6 adet **fotoğraf** kullanılmaktadır. Birinci fotoğrafta ayakkabı mağazasında müşteri beklemekte olan bir kadın satış sorumlusu görüntülenmektedir. Mağazada kadın satış sorumlusundan başka kimsenin olmaması da haberin ana olayını destekler niteliktedir. Fotoğrafın muhtemelen bir AVM içerisindeki ayakkabı mağazasının önünde çekilmiş olduğu anlaşılmaktadır. İkinci fotoğrafta kaldırımda yürümekte olan 5 kişi arka çapraz açıdan görüntülenmekte ve arka planda net olarak görüntülenemeyen indirilmiş kepenk bulunmaktadır. Fotoğrafta verilmek istenen mesaj haberin ana olayını kısmen desteklemektedir. Üçüncü fotoğrafta ise kaldırıma park edilmiş üç adet motosiklet ve sayıları 12-15 civarında su damacaneları görülmektedir. Bu fotoğraf diğer fotoğraflarla kıyaslandığında ve ana olayı destekleme açısından çok az mesaj içermekte ve cılız kalmaktadır. Dördüncü fotoğrafta yürüyen merdivenin yanından geçmekte olan beş insan figürü görüntülenmektedir. Fotoğrafın bir AVM içerisinden mi yoksa herhangi bir metro istasyonu çıkışından mı çekildiği anlaşılmamakta ve bu da fotoğrafın inanılabilirliğini ve ana olayı destekleme gücünü zayıflatmaktadır. Beşinci fotoğrafta bir AVM'nin giriş katındaki dinlenme yeri olabileceği muhtemel olan bir mekânda karşılıklı oturan iki insan figürü fotoğraflanmaktadır. Fotoğraf yukarıdan çekildiği için daha geniş görüş alanı

yakalanmakta ve iki insan figürü haricinde çevrede kimsenin olmadığı daha doğal, gerçekçi ve belirgin olarak yansıtılmaktadır. Bu fotoğraf diğer fotoğraflara nazaran haberin ana mesajını daha çok destekler ve pekiştirir nitelikte kullanılmaktadır. Muhtemelen bir AVM’de çekilmiş olan altıncı fotoğrafta iki farklı katta ye alan toplam altı adet farklı giyim mağazası görüntülenmektedir. Mağazaların hepsi açık olmasına rağmen içerisinde ya da önünde hiçbir insan figürü bulunmamaktadır. Fotoğraf haberin ana olayına ilişkin güçlü mesajlar içermekte ve inandırıcılığı arttırmaktadır.

İki ara başlık ve üç paragraftan oluşan **ana olayın sunumunda** yalnızca geleneksel habercilikte değil internet haberciliğinde de tercih edilen haber yazım tekniklerinden düz piramit modeli tercih edilmektedir. “İBB’ye yönelik operasyonların ardından İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu’nun gözaltına alınmasıyla başlayan protestolar yerini boykota bıraktı.” cümlesiyle devam eden haber gövdesinde haberin girişinde eksik kalan öğeler yanıtlanmakla birlikte ana olayın ortaya çıkma nedenleri, gelişmeler ve son duruma da değinilmektedir. "Bir gün dedi gençler biz de destek verdik" başlığı altında CHP lideri Özgür Özel’in boykota ilişkin açıklamaları yer alırken “AVM’ler boş kaldı” ara başlığından sonra haberin ana olayına ilişkin detaylar sunulmaktadır. Fotoğraflar, gövde metni içerisinde ara başlıklar arasına serpiştirilerek değil de haberin son paragrafından sonra peş peşe verilmektedir. Bu durum da okurların haber metnini okuduktan sonra fotoğraflara bakmadan haberi okumayı sonlandırmasına neden olabilmektedir.

Gövde metin incelendiğinde doğrudan ana olayın **ardalan ve bağlam** bilgisine detaylı biçimde yer verilmemiş olsa da 5N1K soruları yanıtlanmaya çalışılırken dolaylı olarak ardalan bilgisine, yani 2 Nisan Boykotunun nedenine ve kimler tarafından başlatıldığına dair temel bilgilere “İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu’nun gözaltına alınmasıyla başlayan protestolar yerini boykota bıraktı” cümlesi ile başlayan paragrafta yer verildiği görülmektedir. Ancak uygulanan boykotun siyasi ve ekonomik anlamda ne gibi sonuçları olabileceği ve nelerin beklendiği konusu üzerinde durulmamaktadır.

Haberin güvenilirliği, gerçekliği ve içeriğinin doğrulanması açısından ana olayın taraflarının birincil kaynaklarına başvurulması azami önem taşımaktadır. **Haberin kaynakları** incelendiğinde, ikinci paragrafta CHP lideri Özgür Özel’in şu

açıklaması doğrudan aktarılmaktadır: “Biz Saraçhane'deki listemizin arkasındayız. Bugün biz kendi ilan ettiğimiz boykotun dışında ... üniversite öğrencilerinin bir genel tüketim boykotu çağrısına destek veriyoruz. Sözümüze değer veren herkesi bugün kredi kartı çekmemeye nakit alışverişi yapmamaya davet etti gençler. Bizim için bir gün dedi gençler biz de destek verdik. Bu bir sürekli boykot kararı değildir”. Bunun haricinde başka kaynaklara başvurulmamaktadır.

Haber metninde çok sık olmamakla birlikte “AVM’ler bomboş kaldı”, “yoğun insan kalabalığı” ve “pek çok” gibi kişisel **yorum** içeren kısmen öznel ifadelerin yer aldığı gözlemlenmektedir.

Haber 2:

Sözcü gazetesinin 03 Nisan 2025 tarihli sayısında söz konusu boykota ilişkin “Türkiye böyle boykot görmedi! Halk satın almama hakkını kullandı” başlıklı haber yer almaktadır. **Haber başlığı** yalın, kısa, çarpıcı ve dikkat çekebilir nitelikte olmakla birlikte “Türkiye böyle boykot görmedi” cümlesiyle ana olayın etkisine/başarısına daha fazla vurgu yapılmaktadır. Tek bir cümleden oluşan başlık haberin içeriğiyle ilgili önemli ya da fazla mesaj içermiyor gibi görünse de aslında biraz abartılı, dikkat çekici ve okuru haberin tamamını okumaya yönlendirici nitelikte oluşturulmaktadır.

“Bir gün için alışveriş yapmayın çağrısını gençler yaptı. Muhalefetten destek geldi. İktidar sert tepki gösterdi. Tehditlere rağmen çarşı-pazar ve marketler boş kaldı. Sözcü sokakları gezdi, boykot notları tuttu. AVM’ler sakın, bazı dükkânlar kapalı, vatandaşlar ise kızgındı. Ekonomi yüzünden bize zaten her gün boykot, akıl vermesinler!” biçiminde sunulan **haber girişinde** gençlerin kendiliğinden inisiyatif olarak başlattığı boykotun muhalefet tarafından desteklendiği, iktidarın sert tepkisiyle karşılaşıldığı, sokakların boykota destek verdiği ve ekonomi yüzünden vatandaşın her gün boykota mecbur kaldığından söz edilmektedir. Esasında haber girişinde 5N1K sorularının çoğu yanıtlanarak haberin en can alıcı kısmı özetle sunulmaktadır. Fakat ana olayın önemli öğelerinin tamamının girişte sunulması haberin devamının okunması ve okurların ilgisini çekmesi açısından bir dezavantajlı durum da yaratabilmektedir. Çünkü haberin önemli unsurlarından haberdar olan okur girişten sonra haberi okumaya devam etmeyebilmektedir.

Kaynak: (<https://www.sozcu.com.tr>)

Haberde toplam beş adet **fotoğraf** kullanılmaktadır. Bu fotoğraflardan üçü (birinci, üçüncü ve beşinci fotoğraf) 02 Nisan 2025 tarihli başka bir haberde kullanılmış olup 3 Nisan 2025 tarihli bu haberde tekrar kullanılmaktadır. İkinci fotoğrafta ise 8-10 civarında yemek masalarının bulunduğu ve hiç kimsenin olmadığı bir restoran görüntülenmektedir. Fotoğrafta ya garson ya da herhangi bir müşterinin yer almaması fotoğrafın inanılabilirliğini zayıflatmaktadır. Restoranın kapalı olduğu saatlerde ya da sabah saatlerinde veya yapay bir ortamda çekilmiş olabileceği izlenimi uyandırmaktadır. Fotoğraf ana olayı kısmen desteklemektedir. Dördüncü fotoğrafta büyük ve uzun reyonlar ve bu reyonlarda istifi bozulmamış ürünler yer almaktadır. Ayrıca fotoğraf karesinin sağındaki “iyi fiyat” etiketi de ürünlerin indirimde olduğu mesajını vermektedir. Fotoğraf incelendiğinde mekânın muhtemelen Migros benzeri bir mağaza olduğu anlaşılrsa da hiç insan figürünün olmaması diğer fotoğraflarda olduğu gibi yapay bir çekim olabileceği izlenimi yaratarak fotoğrafın güvenilirliğini zayıflatmaktadır.

Ana olayın sunumunda T modeli haber yazım tekniği kullanılarak önce hikâyenin can alıcı öğeleri “Ekrem İmamoğlu’nun tutuklanmasıyla başlayan protestolar CHP’nin çağrısıyla bir günlük alışveriş boykotuna dönüştü. İstanbul’un göbeği Şişli’deki AVM, oldukça sakindi, boykot edilen kahve zincirinde yaklaşık 10 kişi oturuyordu, simit zincirinde ise adeta in cin top oynuyordu” paragrafında özetle sunulmakta ve ardından diğer detaylar haberin sonuna doğru eşit oranda aktarılmaktadır. “ANKA’ya boykot için konuşan vatandaşlar ise şunları söyledi” ve “Sözcü’ye konuşan Fatma Hoşgör Tekeşin, şunları söyledi” başlığı altında bir vatandaşın kimliği açık ve diğer dördünün gizli olmak üzere toplam beş sokak röportajından alıntı yapılmaktadır. “Bir günlük boykot çağrısı için İstanbul

Başsavcılığı ‘halkı kin ve düşmanlığa tahrik’ gerekçesiyle soruşturma başlattı” cümlesiyle devam eden son paragrafta yargının sürece müdahalesi, iktidar cenahının geçmişteki boykot çağrıları (İsrail konusunda) ve mevcut söylemleri arasındaki çelişki ve muhalefetin tutumundan söz edilerek haberin özeti ya da ana mesajı tekrar vurgulanmaktadır. Haberin kolay okunabilmesi için her fotoğrafın altına ara başlık ve birkaç satırdan oluşan küçük paragraflar tercih edilmektedir. Haberde kullanılan fotoğraf, ara başlık ve hikâye örgüsü arasında genel olarak sistematik bir tutarlılık ve akış sağlanmaktadır.

Habere konu olan ana olayın siyasi, ekonomik ve sosyal arka planıyla ilgili kısmen **bağlam/ardalan** bilgisi bulunmaktadır. Haber kurgusu genel anlamda “ne oldu”, “nasıl oldu” ve “niçin” sorularının yanıtlarını “Ekrem İmamoğlu’nun tutuklanmasıyla başlayan protestolar”, “bir günlük alışveriş boykotuna dönüştü”, “İstanbul’un göbeği Şişli’deki AVM oldukça sakindi, adeta in cin top oynuyordu. “Zaten her gün boykot. Ekonomi zaten çok kötü, hiç kimse hiç bir şey alamıyor. Zaten istemesek de boykot ediyoruz”, “Ülkede yaşananları protesto ediyorum!” gibi cümlelerde bulmak mümkündür. Gerçi ana olayın ileride oluşturabilecek politik ve sosyokültürel sonuçlarından söz edilmese de ama ana olay üzerinden ülkenin en önemli sorunu olan kötü ekonomi yönetimine doğrudan ya da dolaylı olarak vurgu yapılmaktadır.

Haber kaynakları incelendiğinde, “ANKA’ya boykot için konuşan vatandaşlar” ve “Sözcü’ye konuşan Fatma Hoşgör Tekeşin”in dilinden boykota ilişkin vatandaşlarla yapılan beş farklı röportaja başvurulduğu görülmektedir. Ayrıca haberin son paragrafında Cumhurbaşkanı Erdoğan, CHP lideri Özgür Özel ve İstanbul Başsavcılığına yapılan küçük alıntılara verildiği gözlemlenmektedir. Bunların haricinde birincil ya da ikincil kaynaklara başvurulmamaktadır.

Haber gövdesindeki her paragraf ayrı bir sokak röportajına dayandırılarak yazılmış olsa da özellikle haberin başlık, ara başlık, giriş ve son paragraflarına habercinin kişisel **yorumlarının** ve öznel görüşlerinin sindiği gözlemlenmektedir. Örneğin “Türkiye böyle boykot görmedi!”, “sert tepki”, “adeta in cin top oynuyordu”, “Boykot çok yararlı bir şey” ve “Boykot en etkili yöntem” ibarelerinde görüldüğü gibi.

Haber 3:

Sözcü gazetesinden örneklem olarak seçilen üçüncü habere “Bodrum’da çarşılar dükkânlar kapatıldı, duyanlar boykota koştu” şeklinde **başlık** atılmaktadır. Başlıkta kullanılan cümleler kısa, etkili ve içinde güçlü bir mesaj barındırmaktadır. Boykotun hem ekonomi üzerindeki etkisini vurgulamak açısından hem de kitlesel bir harekete dönüşmekte olduğu mesajını iletme açısından başarılı haber başlığı olarak değerlendirilebilir.

Ana olaya ilişkin temel öğelerin özetlendiği **haber girişinde**, Bodrum’da gerçekleştirilen boykotun geniş katılım ve destekle karşılandığına dair bilgiler “Muğla’nın Bodrum ilçesinde dün düzenlenen Genel Tüketim Boykotu büyük ilgi gördü. Çarşılardaki dükkânlar kapandı, eğlence mekânları bir günlüğüne müşteri kabul etmeyeceklerini açıkladılar. Akşam saatlerinde düzenlenen Kupanı Al Gel eyleminde BoykotLab kahveleri ücretsiz dağıtıldı” paragrafı ile özetlenmektedir. Haber başlığında kullanılan öznesiz cümleler öznelere kavuşturulmakla birlikte “kim” ve “nasıl” soruları yanıtlanmaktadır. Ayrıca boykot eylemine sadece bireylerin değil, ticari işletmelerin de dâhil olduğu mesajı dolaylı yollardan aktarılarak ana olayın toplumsal boyutta geniş kitleler tarafından destek bulduğu izlenimi oluşturulmaktadır.

Kaynak: (<https://www.sozcu.com.tr>)

İncelenen haberde sadece bir adet **fotoğraf** kullanılmakta ve bu fotoğraf iki farklı fotoğraf karesinin birleşiminden oluşmaktadır. Fotoğrafın ilk karesinde ellerinde “Boykot Lab” pankartı ve bardağı bulunan iki kadın; ikinci karesinde yine aynı pankartı taşıyan bir kadın bir erkek yan yana görüntülenmektedir. Fotoğrafın arka planında anlamlı mesaj içeren başka obje bulunmadığından nerede çekildiği ve ortamda nelerin olduğuna dair tahminlerde bulunmak zorlaşmaktadır. Haberde tek bir

fotoğrafın kullanılması, kullanılan fotoğrafın iki fotoğrafın birleşiminden oluşması, her iki karede aynı pankartın aynı şekilde fotoğraflanması ve fotoğrafın içerdiği anlamın çok cılız olması esasında fotoğrafın ana olayı destekleme açısından başarısız olduğunu göstermektedir.

Ana olayın anlatımında kare ya da dörtgen haber yazma tekniği tercih edilmektedir. Bu teknikte 5N1K öğeleri haber metninin tamamına yayıldığı ve her paragraf ve her cümlelerin önemlilik derecesi eşdeğer olduğundan, okur haberin tamamını okumadan haberi anlayamamaktadır (Tokgöz, 2003, s. 277). Haber üst üste dörtgen bloklar biçiminde kurgulanmakta ve girişten sonraki detaylar ve artalan bilgisi gövde metnine eşit oranda dağılmaktadır (Bülbül, 2000, s. 165). Toplam altı paragraftan oluşan gövde metninde “Esnaf kepenk kapattı”, “Boykot Lab kahveleri dağıtıldı”, “Bu bir halk hareketidir” ve “Kahve molası fena değilmiş hep mi böyle yapsak” şeklinde dört ara başlık kullanılmaktadır. “İstanbul Büyükşehir Belediyesi’ne yönelik operasyonlara karşı Türkiye genelinde yükselen tepkiler, Bodrum’da “Genel Tüketim Boykotu” ile devam etti” ibaresiyle başlayan gövde metninde ana olayın nedenlerine ilişkin bilgiler verilmekle birlikte “Şehir merkezi terk edilmiş kent görüntüsüne sahip oldu” ve “Çarşı merkezindeki işyerlerinin kapalı olması” gibi anlatımlarla turistik ve merkezi bölgelerde dahi boykota çok yoğun katılımın olduğundan, boykot esnasında hiçbir siyasi partinin sembol ve söylemlerine yer verilmediğinden, iktidarın geçmişte yaptığı boykot çağrılarında, “Boykot Lab” yazılı bardaklarla Espresso Lab markasına eleştirel bir gönderme yapıldığından söz edilerek protesto sıradan bir kitle hareketi olarak değil belki zekice, yaratıcı ve politik bir hamle olarak aktarılmaktadır. Ayrıca ara başlık, paragraf ve cümleler arasındaki geçişlerin yumuşak ve doğal olduğu da gözlemlenmektedir.

Haberin ilk paragrafında diğer haber örneklerinde olduğu gibi ana olayın **arka planıyla** ilgili temel bilgilere yer verilmektedir. Özellikle “İstanbul Büyükşehir Belediyesi’ne yönelik operasyonlara karşı Türkiye genelinde yükselen tepkiler...” cümlesi ile ana olayın nedenine değinilmektedir. “Hiçbir siyasi parti ya da STK sembolüne yer verilmedi” cümlesi ile her ne kadar siyasi söylem ve dayatmalardan kaçınıyor gibi görünse de haber esasında dolaylı olarak politik bir bağlama oturtularak sunulmaktadır. Zira boykot uygulamasının bizzat kendisi her ne kadar ekonomik bir

eylem olsa da aslında gerçekleştirilme nedeni ve amacı “İktidarın geçmişte İsrail ve Suriye politikalarında yaptığı boykot çağrıları” gibi politik bir direniş olarak sunulmaktadır. Son paragraflarda kullanılan “hak hukuk adalet sohbetleri edildi” ibaresi boykotun barışçıl bir hareket olduğu izlenimini oluşturmaktadır.

Haberin birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü paragraflarında sunulan bilgiler herhangi birincil ya da ikincil **kaynaklara** dayandırılmamaktadır. Beşinci paragrafta Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Av. Onursal Özbek’in açıklamalarına ve altıncı paragrafta ise eski CHP Milletvekili Tolga Çandar’ın açıklamalarına başvurulmaktadır. Haberin sonlarından hem iktidar cenahından hem de muhalefet cenahından birincil kaynaklara başvurulması haberin güvenilirliği, doğruluğu ve objektifliği açısından önem taşımaktadır.

Haberin ilk paragraflarında herhangi bir birincil ya da ikincil kaynaklara başvurulmaması ve “dağıtıldı”, “terk edildi”, “gerçekleştirildi”, “yer verilmedi” ve “sohbetler edildi” gibi edilgen ve öznesiz yüklemelerin tekrar tekrar kullanılıyor olması haberin ana olayının **kişisel yorumlara** dayanılarak kurgulandığı izlenimi uyandırmaktadır. Ama sonraki paragraflarda birincil kaynaklara başvurulması bu eksikliği gidermektedir.

Haber 4:

Yeni Akit gazetesinden örneklem olarak seçilen 2 Nisan 2025 tarihli bir haber okurlarına “Özgür Özel'i kimse sallamadı” **başlığı** ile aktarılmaktadır. Başlık tek cümleyle yalın ve dikkat çekici nitelikte olmakla birlikte haberin içeriğini ya da ana olayla ilgili temel mesajı tam olarak yansıtamamaktadır. Argo bir tabirle ana muhalefet partisi liderinin sözlerinin/tutumunun halk nezdinde karşılık bulmadığı ve değer görmediği iması oluşturulmaktadır.

Haber girişinde kullanılan “Boykot ihanetine kalkışan CHP Genel Başkanı Özgür Özel'i kimse ciddiye alıp sallamadı. Esnafına sahip çıkan vatandaşlar, alışveriş merkezlerini (AVM), marketleri ve pazarları doldurdu” cümleleri hem suçlama hem aşağılama hem de değersizleştirme içermektedir. Özgür Özel’in boykot çağrılarının çarşı pazarda karşılık bulmadığı, aksine çarşı pazarların dolup taşığından söz edilmektedir. Boykot, demokratik bir protesto biçimi değil, doğrudan ulusal çıkar,

ahlaki ve dini değer veya milli birliğe tehdit olarak görülen hainlikle özdeş bir eylem olarak sunulmaktadır. Alışveriş yapan vatandaşlarsa esnafına sahip çıkan dolayısıyla da hainliğe müsaade etmeyen vatansever olarak kurgulanmaktadır.

Kaynak: (<https://www.yeniakit.com.tr>)

İncelenen haberde toplam beş adet **fotoğraf** kullanılmaktadır. Muhtemelen Photoshop ile montajlanmış olan birinci fotoğrafta önde burnuna pansuman yapılmış Özgür Özel ve arkada birçok vatandaşın alışveriş yapmakta olduğu kalabalık halk pazarı görüntülenmektedir. Fotoğrafın üst kısmına “Özgür’ü kimse sallamadı” yazısı yazılmaktadır. Montajla oluşturulan bu fotoğraftaki mesajlar aslında ana olayın amacına paralel biçimde Özgür Özel’i küçümseyici ve değersizleştirici bir nitelik taşımaktadır. İkinci fotoğrafta bir kuruyemiş dükkânında kuruyemiş paketlemekte olan erkek satıcı ve yanında ellerinde poşetlerle beklemekte olan kadın müşteri görüntülenmektedir. Fotoğraftaki öğeler çarşı pazarın dolup taşıdığına dair güçlü mesajlar içermemekte ve ana olayı kısmen desteklemektedir. Fotoğraf karesinde başka müşterilerin olmaması fotoğrafın kurgu ya da rutin bir alışveriş olduğu izlenimini uyandırmaktadır. Üçüncü ve dördüncü fotoğrafta halk pazarında ellerinde alışveriş poşetleri bulunan vatandaşlar görüntülenmektedir. Fotoğraftaki görsel öğeler ilk bakışta ana olaya ilişkin güçlü mesajlar içeriyor gibi görünse de fotoğrafın hangi tarihte çekildiği bilinmediği için yine güvenilirliği zayıflatmaktadır. Beşinci fotoğrafta halk pazarında bir meyve satıcısı meyve dolu poşeti müşterisine uzatırken görüntülenmekte ve arkasında yürümekte olan vatandaşlar görülmektedir. Bununla birlikte tezgâhta “25 TL” yazılı fiyat etiketi de dikkat çekmektedir ki bu da fiyatların uygun olduğu mesajını dolaylı olarak iletmektedir. Kullanılan fotoğrafların benzer öğeler içermesi, haber metninde AVM’lerden söz edilmesine rağmen sadece halk

pazarından karelerin kullanılıyor olması dikkate alındığında haberde kullanılan görsel öğelerin ana olayı kısmen desteklediği saptanmaktadır.

Altı ara başlık ve 12 paragraftan oluşan **ana olayın sunumunda** kum saati tekniği kullanılmaktadır. Kum saati (hourglass) tekniği esasında anlatım (narration) tekniği ve ters piramit tekniğinin en iyi yönlerinin birleşiminden ortaya çıkmaktadır. Bu teknikte haber üç kısımdan oluşmaktadır: haberin özeti; özetten sonra detaylara doğru birkaç cümlelik geçiş; hikâye anlatıcılığı mantığı ile olayların kronolojik sıralamasıyla anlatımı (Gürcan, 2012, s. 38). Boykot çağrılarının nedenlerine “İBB'ye yönelik terör ve yolsuzluk soruşturmalarının ardından” diyerek başlayan gövde metninin ilk paragrafında “Sarıyer, Şişli, Taksim, Başakşehir, Bakırköy, Ataşehir, Ümraniye ve Üsküdar başta olmak üzere alışveriş merkezlerinde bazı aileler alışveriş yapıp, çocuklarıyla oyun alanlarında vakit geçirdi”, “Üsküdar'da "kafeler caddesi" olarak bilinen Uncular Caddesi'nde, Nişantaşı Abdi İpekçi Caddesi ile Akaretler'de bulunan kafelerin yoğun olduğu görüldü” ve “Fatih'teki Çarşamba Pazarı ve Bakırköy'deki Yeşilköy Pazarı'nda da hareketlilik olağan seyrinde devam ediyor” gibi anlatımlarla İstanbul'un farklı ilçelerinde; “Ankara'daki AVM'ler ve en çok tercih edilen merkezi noktalardan Kızılay'da vatandaşlar alışveriş yapmayı sürdürdü” ve “15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı'nda ise vatandaşların açık alanlarda vakit geçirdikleri, mağazaları gezerek alışveriş yaptıkları görüldü” vb. ifadelerle Ankara'nın farklı ilçelerindeki AVM, mağaza ve pazaryerlerinde yoğun alışveriş yapılarak boykotun boykot edildiğine dikkat çekilmektedir. “Aldığımız ürünler Türk malıdır, yerli üretim yani”, “Bugüne özel boykota karşı yerli üretime ve esnafa sahip çıkmak, duruşumuzu belli etmek” ve “Ülkemizin kendi değerlerini yok ediyorlar” gibi söylemler aracılığıyla milli üretime ve esnafa sahip çıkıldığına, boykotun vatandaşların sert tepkileriyle ve kınamalarıyla karşı karşıya kaldığına değinilmektedir. Anlatım tekniğine başvurulurken, siyasetçilerden medya mensuplarına esnaflardan işletme sahiplerine ve müşterilerden sokak satıcılarına kadar geniş yelpazede yapılan röportajlarla ana olay desteklenmektedir. Paragraflar arasındaki geçişin yumuşak ve doğal olduğu gözlemlenmektedir. Ayrıca röportaj yapılan vatandaşların kimliklerinin açık ve bulunduğu semtlerinin detaylı olarak verilmesi ana olayın güvenilirliğini ve doğruluğunu desteklemesi açısından önemli bir unsurdur.

Haber gövdesinin ilk paragrafında boykotun neden ve nasıl ortaya çıktığı “terör ve yolsuzluk soruşturması” ibaresiyle açıklanmaya çalışılırken, Sözcü gazetesi haberlerine nazaran, **ardalan bilgisine** çok az yer verilmektedir. Haberin genel kurgusu boykota boykotun başarısı üzerinden politik bir zemine oturtulmakla birlikte uygulanan boykotun ya da boykota boykotun olası siyasi ve ekonomik sonuç ve riskleri üzerinde durulmamaktadır.

Haber kaynakları incelendiğinde birinci paragraftan üçüncün paragrafa kadar herhangi bir birincil ya da ikincil kaynaklara başvurulmadığı saptanmaktadır. Dördüncü paragraftan başlayarak siyasetçi, medya mensubu, esnaf, işletme sahibi ve müşteriler olmak üzere dokuz farklı röportaja başvurulmakta ve röportaj yapılan kişilerin isimleri ve bulunduğu semtleri açık olarak verilmektedir. Birden fazla kaynakla röportaj yapılmış olması ana olayın güvenilirliğini ve doğruluğunu güçlendirmektedir. Ama tüm kaynakların aynı siyasi görüş, ideolojik duruş ve benzer açıklamalara sahip olması haberin objektifliği açısından oldukça olumsuz bir durumu gözler önüne sermektedir.

Haberin başlık, giriş ve başlangıç kısmında yer yer “kimse sallamadı”, “ihamet”, “terör” “esnafına sahip çıkan vatandaşlar”, “yerli üretime ve esnafa sahip çıkmak” şeklinde kullanılan ibarelerde açık biçimde **kişisel yorum**, siyasi görüş ve ideolojik tavır gibi öznelliğin izlerini bulmak mümkündür ve haberin sonlarına doğru bu öznellik dozunun azaldığı gözlemlenmektedir.

Haber 5:

Yeni Akit gazetesinden örneklem olarak seçilen 4 Nisan 2025 tarihli bir başka haber için “2 Nisan boykotunu köpürtme çabaları sonuç vermedi! CHP’nin boykotu millete takıldı” **başlığı** kullanılmaktadır. Kısa ve sade cümlelerden oluşan başlık ana olayın sonucuyla ilgili bilgi vermekle birlikte hem okuru yönlendirme hem de muhalefeti vatandaşın gözünde itibarsızlaştırma çabası içermektedir.

İncelenen **haberin girişi** şu şekilde kurgulanmaktadır: “Her devirde rezaletlerle anılan, karanlık odakların gözdesi CHP’nin ekonomiyi çökertmek için yaptığı boykot çağrısı karşılıksız kalarak, milli iradeye takıldı. CHP lideri Özgür Özel’in “2 Nisan günü alışveriş yapmıyoruz. Tüm tüketimi durdurun” şeklinde

köpürtmesine rağmen halkın boykota rağbet göstermediği ortaya çıktı. CHP ile ortaklarının 2 Nisan Çarşamba günü için yaptıkları “alışverişi ve ticareti durdurma” ile “boykot” çağrıları hüsrana uğrarken, BKM verilerine göre, 1 Nisan’da harcamalar 14 milyar TL olurken 2 Nisan’da 28 milyar TL olarak gerçekleşti ve halk boykotu takmadı”. İnternet haberciliğinde pek alışık olmadık bir üslupla uzun bir paragraftan oluşan haber girişi tıpkı haberin gövde metni gibi kurgulanmakta ve 5N1K öğelerinin tamamı detaylıca yanıtlanmaktadır. Görüldüğü üzere “rezaletlerle anılan, karanlık odakların gözdesi CHP” ibaresiyle saldırı ve suçlama niteliğinde bir dil kullanılarak “2 Nisan boykot” çağrılarında, vatandaşın boykot çağrılarına kulak asmadıklarından ve BKM verilerden detaylıca söz edilmekte ve CHP, yalnızca siyasi rakip değil aynı zamanda vatandaşın düşman bildiği ve hatta ulusal güvenliğe tehdit oluşturan bir oluşum olarak sunulmaktadır.

Kaynak: (<https://www.yeniakit.com.tr>)

Haberde sadece bir adet **fotoğraf** kullanılmaktadır. Photoshop ile işlenen bu fotoğrafta solda mikrofon karşısında konuşmakta olan Özgür Özel ve sağda siyah zemine büyük puntolarla yazılmış “2 Nisan boykotunu köpürtme çabaları sonuç vermedi! CHP’nin boykotu millete takıldı” yazısı yer almaktadır. Fotoğrafın Photoshop ile işlenmiş olması ve çok uzun bir haber için sadece bir adet fotoğrafın kullanılıyor olması, habercilikte görsel kullanım ve görselin ana olayı destekleme gücü açısından büyük bir başarısızlık olarak değerlendirilebilir.

Ana olayın sunumunda toplam altı paragraf ve beş ara başlık kullanılmaktadır. **Ana olay** ters piramit tekniği ile anlatılmaktadır. Haber girişinde yanıtlanan 5N1K öğeleri, gövde metninde detaylandırılmakta ve kronolojik dizilimle sunulmaktadır. “Milletimizin Ferasetini Gördüler”, “CHP’liler Akıl Tutulması Yaşıyor” ve “TÜSİAD Milli İrade Karşısında Yer Almıştır” ara başlıkları altında Cumhurbaşkanı

Başdanışmanı Oktay Saral’ın boykot ve CHP ile ilgili uzunca açıklamalarına yer verilmektedir. “CHP’nin Millette Karşılığı Yok” ve “ “Siyonistlere Karşı Yapılan Boykotun Rövanşı” başlığı altında AKP Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Arslan’ın, CHP Genel Başkanı’nın yaptığı boykot çağrılarının kamuoyunda dikkate değer bir karşılık bulmadığına dair açıklamaları dile getirmektedir. Ayrıca bir takım istatistik verilerle ülke genelinde boykotun yapıldığı 2 Nisan’da alışveriş hacminin bir önceki güne göre iki kat fazla olduğundan söz edilmektedir.

Habere konu olan ana olayın siyasi, ekonomik ve toplumsal arka planıyla ilgili **bağlam/ardalan** bilgisi bulunmamaktadır. Haber kurgusu 5N1K sorularının yanıtlarını şimdiki zaman gözüyle çok yüzeysel bir biçimde ele almakta olup ana olayın geçmişi, ortaya çıkış nedeni, geleceği ve gelecek zamanda oluşturabilecek olası olumlu / olumsuz sonuçları üzerine hiç değinilmemektedir. Ayrıca diğer haberlerden farklı olarak, “CHP’nin ekonomiyi çökertmek için yaptığı çağrı” boykotun nedeni olarak sunulmaktadır.

Haber kaynakları incelendiğinde, haber metninde BKM (Bankalararası Kart Merkezi)’nin 2 Nisan tarihli tüketim verilerine, Özgür Özel’in basın açıklamasından alınan alıntılara, Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Oktay Saral ve AKP Milletvekili Hasan Arslan’ın boykota ilişkin dört paragraflık açıklamalarına başvurulmaktadır. Yapılan açıklamalarda herhangi bir bilimsel ya da resmi veri kaynaklarına gönderme yapılmamaktadır. Ana olaya ilişkin konunun uzmanlarına, ekonomistlere ya da olayın tanıklarına dayandırılan ifadeler yer almamaktadır. Ayrıca başvuru kaynakların aynı siyasi cemahta yer alıyor olması da haberin güvenilirliğini ve tarafsızlığını zedeleyen bir başka faktördür.

Şematik açıdan bakıldığında haber metninin neredeyse tamamında **kişisel yorum** ve öznel ifadelerin yoğun izlerini görmek mümkündür. Özellikle başlık, kullanılan fotoğraf, giriş, ara başlık ve gövde metinde “rezaletlerle anılan, karanlık odakların gözdesi CHP”, “ekonomiyi çökertmek için”, “milli iradeye takıldı”, “köpürtmesine rağmen” , “gayri milli tavırlar”, “manipülasyonlara, tezvirlara ve yalanlara en güzel cevap”, “muhalefet kendini daha da rezil ve pespaye bir duruma düşürdü”, “kurulan oyunlara ve tezgâhlara karşı”, “CHP ve avanelerinin yaptıklarının

akıl dışı”, “akıl tutulması yaşıyorlar” vb. birçok öznel ifadelerin yüksek dozda kullanıldığı gözlemlenmektedir.

Haber 6:

Yeni Akit gazetesinin “2 Nisan Boykot”una ilişkin 3 Nisan 2025 tarihli bir başka haberi okurlarına “Kemalist boykot! Tek dertleri yerli ve milli olana düşmanlık” **başlığı** ile sunulmaktadır. Haber başlığında, daha önceki haber başlıklarında kullanılan üslupla benzer bir biçimde, birden fazla sade ve kısa cümle, ünlem işareti, slogan formatlı ifadelerle boykotu destekleyen vatandaşlar milli ve vatani söylem üzerinden hedef alınmaktadır.

“Sahtekârlıktan yargılanan hırsız Ekrem’in tutuklanmasına tepki gösteren bazı gruplar, 2 Nisan’da market, akaryakıt, kafe ve restoran gibi alanlarda bir günlük boykot düzenliyor. Düzenlenen tüketim boykotu Batıcı Kemalistlerin yerli ve milli olan her ne varsa onları fırsat bulduklarında nasıl hedef alabildiğini bir kez daha gösterdi. Varlık amaçları İslam ve millet düşmanlığı üzere kurulu olan bu zümrenin bağlı oldukları ideoloji bile yerli değil, bunlar yerli olanı mı destekleyecek?” biçiminde oluşturulan haber girişinde görüleceği üzere, “Sahtekârlıktan yargılanan hırsız Ekrem”, “Batıcı Kemalistlerin yerli ve milli olanı hedef aldığı” ve “İslam ve millet düşmanlığı” gibi kutuplaştırıcı, sert ve ideolojik söylemlerle “ne” ve “nasıl oldu” sorularının yanıtı verilmeye çalışılmış olsa da ana olayın genel çerçevesi başarılı biçimde yansıtamamaktadır. Habercilik dilinden uzak, öznel, suçlayıcı ve hedef gösterici ifadelerin dini ve milli değerler üzerinden yoğun biçimde kullanılıyor olması, habercinin/haber kuruluşunun ana olaya yaklaşımını açıkça ortaya koymakta ve bu da okurları haberin devamını okumaya sürükleyememektedir. Ayrıca son cümlede kullanılan “Varlık amaçları İslam ve millet düşmanlığı üzere kurulu olan bu zümrenin bağlı oldukları ideoloji bile yerli değil, bunlar yerli olanı mı destekleyecek?” ifadeleri boykot ve boykota boykot destekçileri arasındaki ideolojik çatışmayı şiddetlendirme potansiyeli taşımaktadır.

Kaynak: (<https://www.yeniakit.com.tr>)

Haberde sadece bir adet **fotoğraf** kullanılmaktadır. Fotoğrafta ellerinde “çapulcuların çocukları büyüdü” yazılı pankart taşıyan yüzü maskeli bir genç kadın görüntülenmektedir. Genç kadının arkasında kimilerinin yüzleri maskeli kimilerinin maskesiz kimileri pankartlı kimileri pankartsız insan kalabalığı görülmektedir. Fotoğraf karesindeki bina ve posterlerden hareketle muhtemelen Saraçhane Eylemlerinde çekilmiş olabileceği tahmin edilebilen bu fotoğraf haberin ana olayı olan boykotla ilgili doğrudan anlamlı mesajlar içermemekte ve ana olayı destekler nitelik taşımamaktadır.

Üç ara başlık ve sekiz paragraftan oluşan haber gövdesinde **ana olayın** sunumunda ters piramit tekniği kullanılmaktadır. İlk paragrafta haberin girişi aynen tekrarlanmaktadır. İkinci paragrafta İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu’nun tutuklanma nedenleri ve CHP Genel Başkanı Özgür Özel’in boykot çağrılarına değinilmektedir. Üçüncü paragrafta ise İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının, söz konusu boykot çağrılarına ilişkin olarak "nefret ve ayrımcılık" ve "halkı kin ve düşmanlığa tahrik" suçlamalarıyla soruşturma başlattığı dile getirilmektedir. “Hükümet yetkilileri ve bakanlar, boykot çağrılarına karşı çeşitli açıklamalarda bulundu” ara başlığı altında Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat’ın açıklamalarına; “Hukuksuz boykot çağrıları kabul edilemez!” ara başlığı altında ise Adalet Bakanı Yılmaz Tunç, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır’ın boykota ilişkin açıklamalarına yer verilmektedir. “Tek dertleri yerli ve milli olana düşmanlık” ara başlığı altında şu paragraflar yer almaktadır ki bu söylemler haber kuruluşunun ya da habercinin ana olaya ilişkin ideolojik yaklaşımını çok net ortaya

koymaktadır: “Kemalist zümrenin varlık sebebinin bu topraklara dair ne varsa ona savaş açmak olduğu görülüyor. Yıllardır “saygı, sevgi, kardeşlik” gibi değerleri sinsice sloganlaştırıyorlar fakat bu kesim, kendi çıkarları söz konusu olduğunda esnafı da, çiftçiyi de, üreticiyi de gözünü kırpmadan hedef alabiliyor. Çünkü onların nezdinde “millet” denilen kavram sadece politik bir retorikten ibaret kalıyor. Fiilen ise milletin değerleriyle, inançlarıyla, emeğiyle ve ekmeğiyle düşmanlık halinde bulunuyorlar. Boykot adı altında yürütülen bu kampanya, yerli millî ve dinî olan her şeye karşı duydukları tahammülsüzlüğün açık bir tezahürü oluyor. Zira bu zihniyetin ideolojik kökeni dahi bu topraklara ait değil. Fransız jakobenliğinden ve Batı menşeli sol düşünceden ithal ettikleri fikirlerle millete tepeden bakıyorlar. Bu kesim, İslâm’a ve millete olan husumetlerini her fırsatta farklı kisvelerle açığa vuruyor. Bugün boykotla, yarın başka bir yolla ama niyetleri değişmiyor: Yerli olanı dışlıyorlar, millî olanı küçümsüyorlar ve mukaddes olanı tahkir ediyorlar. Bu zümre için üretim, emek, helal kazanç gibi mefhumlar değersiz oluyor; çünkü onların gözünde değerli olan tek şey, kendi sınıfsal ve ideolojik ayrıcalıkları oluşturuyor. Hırsız ve sahtekâr bir figüre sahip çıkarken, halkın ekmeğine kastetmekten çekinmemeleri, bu zihniyetin ne derece yozlaştığını ve millettten koptuğunu açıkça ortaya koyuyor. Varlıklarını İslâm ve vatan düşmanlığı üzerine inşa eden bu yapının, ‘yerli olanı desteklemek’ gibi bir niyeti bulunmuyor. Çünkü onlar için yerli olan, sadece yok edilmesi gereken bir tehdit teşkil ediyor”. Özetle ana olay sert, ideolojik ve kutuplaştırıcı söylemler aracılığıyla dini ve milli değerler üzerinden politik ve ideolojik bir zemine oturtularak sunulmaktadır.

Haberin kaynakları incelendiğinde, birincil kaynaklar olarak ricali devlete başvurulması olumlu bir durumken açıklama yapanların tamamının aynı siyasi cemahtan olması haberin tarafsızlığı açısından dezavantajlı bir görünümü ortaya çıkarmaktadır. Ayrıca ilk ve son paragraflarda hiçbir birincil ya da ikincil kaynakların kullanılmaması, ana olaya ilişkin uzman görüşü, görgü tanığı ya da karşı cemahtan olanların görüşlerine de yer verilmemesi haberin objektifliğini zedelemektedir.

Haber başlığından girişe, fotoğraf kullanımından gövde metne kadar yer yer habercinin/haber kuruluşunun ana olaya ilişkin ideolojik görüş ve **kişisel yorumlarına** açıkça yer verildiği ve ana olayın habercilik ilkelerinden (nesnellik, tarafsızlık, gerçeklik vb.) uzak bir yaklaşımla ele alındığını gözlemlemek mümkündür.

Mikro Yapı Analizi

Haber1:

Sözcü gazetesinin boykota ilişkin 2 Nisan 2025 tarihli ilk haberinin **sentaktik analizi** yapıldığında, haber başlığı ve ara başlıklar için basit ve kısa cümlelerin kullanıldığı; haber girişinde ve gövde metninde uzun ve kurallı cümlelerin kullanıldığı görülmektedir. Haberde devrik ve karmaşık cümleler kullanılmamakta, edilgen cümleler nadiren kullanılmakta ve cümlelerinin çoğunluğu etken yapıda kurgulanmaktadır. Etken cümleler, cümlenin öznesini yani ana olayı destekleyenleri (CHP Genel Başkanı Özgür Özel, işletmeciler, esnaflar ve üniversite öğrencileri) ön plana çıkararak ana olayın öznesine okurların dikkatini çekebilme ve okuru etkileme işlevini görmektedir.

Haberin **kelime seçimleri** incelendiğinde; haber başlığında kullanılan “boykot sessizliğine büründü” ve girişte kullanılan “yoğun insan kalabalıkları”, “bomboş kaldı” ve “bugün boyunca” gibi ifadelerle ana olayın sınırlı ama etkili olduğu ima edilmektedir. Gövde metninde yer alan “operasyon” ifadesiyle, yürütülen adli sürecin taraflı/planlı bir hamle olduğu ima edilmekte, “yerini bırakmak” metaforu aracılığıyla “operasyon”, “gözaltı” ve “protesto” arasındaki nedensellik ilişkisine dikkat çekilmektedir. “Gençler davet etti, biz destek verdik” ifadesiyle gençlerin çağrısı merkeze alınarak halk tabanlı bir eylem olduğu vurgulanmakla birlikte ana muhalefet partisi çağrı yapan ve destek toplayan merkezi bir aktör değil belki “gençlerin çağrısına uyan ve destek veren” pasif bir siyasi figür olarak sunulmaktadır. Son paragrafta kullanılan “AVM'lerin yoğunluğu seyrekte”, “mağazalar boş kaldı” ve “kimi esnaflar da dükkân açmadı” ibareleriyle ana olayın etkinliği, meşruluğu ve yaygınlığı bir daha vurgulanmaktadır.

Haberin retoriği ve ikna gücü kısmen birincil kaynağa, görsel kanıtlara ve duygusal öğelere dayanmaktadır. Yani haberde Aristoteles’in Retorik üçgeninde yer alan Pathos, Ethos ve Logos öğelerine kısmen başvurulmaktadır. Haberde tek yönlü ve benzer kaynak kullanılması ve sayısal verilere yer verilmemesi haber retoriğini zayıflatmaktadır. Haberde kullanılan fotoğraflar bağımsız olarak düşünüldüğünde

güvenilirlik ve ikna açısından pek bir anlam taşımamaktadır. Fakat haber metniyle birlikte kısmen inandırıcı nitelik kazanmaktadır

Haber 2:

Sözcü gazetesinin 3 Nisan 2025 tarihli “Türkiye böyle boykot görmedi! Halk satın almama hakkını kullandı” başlıklı haberinin **sentaktik analizinde**; haber başlığında, girişte ve ara başlıklarda basit ve kurallı etken cümle tercih edildiği, gövde metninde uzun, kurallı, etken ve bazen de edilgen cümlelerin karmaşık biçimde kullanıldığı görülmektedir. Farklı cümle yapılarıyla ana olaya dikkat çekilmekte ve etki alanının genişliği kanıtlanmaya çalışılmaktadır. Röportaj verenler cümlelerin öznesi olarak sentaktik kurgunun merkezine yerleştirilerek ana olayın geniş vatandaş kitlesi destekli bir eylem olduğu mesajı verilmeye çabalanmaktadır.

Haberin **kelime seçimlerine** bakıldığında; haber başlığında kullanılan “Türkiye böyle boykot görmedi!” ifadesiyle boykot tarihte görülmemiş olağanüstü bir biçimde gerçekleşen bir eylem imasıyla abartılmakta, “Halk satın almama hakkını kullandı” ifadesiyle ana olay hem genelleştirilmekte hem de meşruluk ve yasallık zeminine oturtularak sunulmaktadır. Girişte yer alan “gençler yaptı” ifadesiyle gençler ana olayın başat öznesi olarak sunulmakta, “muhalefetten destek geldi” ve “iktidar sert tepki gösterdi” ibarelerindeki “destek ve tepki” üzerinden iktidar ve ana muhalefet arasındaki karşıtlık vurgulanmakta, “vatandaşlar ise kızgındı” ifadesindeki kızgınlığın hedefinin iktidar olduğuna ve “bize zaten her gün boykot” ibaresiyle de ekonomik krizin boykottan daha genel ve yıkıcı bir eylem olduğuna işaret edilmektedir. Haberin gövdesinde farklı vatandaşlarla gerçekleştirilen sokak röportajlarına doğrudan yer verilmiş olsa da habercinin birinci paragrafta kullandığı kelimeler güçlü mesajlar içermektedir. Örneğin, “İstanbul’un göbeğinde”, “oldukça sakindi”, “yaklaşık 10 kişi oturuyordu” ve “adeta in cin top oynuyordu” sözcükleriyle okuyucunun zihninde her zaman kalabalık olması beklenen yerlerin boş kaldığı canlandırılarak ana olayın etkisi büyütülmektedir.

Haberin retoriği gücünü daha çok Pathos ve Ethos’tan yani başlık, giriş, ara başlık ve ilk paragrafta kullanılan duygusal öğelerden ve gövde metninde yer alan 5 farklı sokak röportajından almaktadır. “10 kişi oturuyordu” bilgisi haricinde Logos’a

yer verilmemekte ve bu bilginin de kaynağı belirtilmemektedir. Kullanılan fotoğrafların sayısı, seçimi, içerdiği anlamlı mesajları ana olayın retorik ve ikna gücünü pekiştirir niteliktedir.

Haber 3:

Sözcü gazetesinden örneklem olarak seçilen üçüncü haber **sentaktik** açıdan analiz edildiğinde; haber başlığında, girişte ve ara başlıklarda basit, kısa, etken ve edilgen cümlelerin tercih edildiği, haber gövdesinde uzun, kurallı, etken ve bazen de edilgen cümlelerin karışık biçimde kullanıldığı görülmektedir. Yukarıda incelenen haberlerde olduğu gibi bu haberde de kullanılan cümlelerin öznesini genellikle çarşılardaki dükkanlar, eğlence mekanları, esnaflar ve vatandaşlar oluşturmaktadır. Böylelikle ana olayı destekleyenler açıkça okurların göz önüne serilmekte ve ana olayın meşruluğu inşa edilmeye çalışılmaktadır. Haberde kullanılan cümle yapıları ve kurguları haber metninin/habercinin/haber kuruluşunun politik duruşunu yansıtmaktadır.

Kelime seçimleri incelendiğinde; başlıkta yer alan “dükkânlar kapatıldı” ifadesinde bir özne belirsizliği olsa da ancak bir toplu kararlılık iması bulunmakla birlikte “boykota koştu” sözcükleriyle vatandaşın boykota katılıma gönüllüğü ve istekliliği aktarılmaktadır. Haber girişinde turizmle ve tüketimle özdeşleşen bir yer olan Bodrum’da bile tüketimin ve alışverişin durduğu vurgulanarak ana olayın etkileyciliği ve kapsayıcılığı inşa edilmektedir. Haber gövdesinde kullanılan “Türkiye genelinde yükselen tepkiler” ifadesiyle ana olayın yerel değil ulusal çapta olduğu belirtilerek eylem meşrulaştırılmakta, “bayram olmasına rağmen... kente sessizlik hakim oldu, şehir merkezi terk edilmiş kent görüntüsüne sahip oldu” ifadesindeki zıtlık içeren kavramlarla ana olayın etkisi dramatize edilmekte, “her yaştan” kelimesiyle ana olayın kapsayıcılığı güçlendirilmekte, “hiçbir siyasi parti ya da STK sembolüne yer verilmedi” ibaresiyle ana olayın genel ve partiler üstü bir boyutta olduğu izlenimi oluşturulmakta, “hak hukuk adalet sohbetleri” söylemi aracılığıyla ise ana olay şiddetten uzak, yasal, bilinçli, barışçıl ve medeni bir toplumsal hareket olarak sunulmaktadır. Özetle haberin dil seçimi mekânsal ayrıntı, duygusal çerçeve ve politik tarafsızlık vurgusundan oluşan karmaşık bir dil kullanım stratejisi barındırmaktadır.

İncelenen haberde okurların ilgisini çekebilecek başlık, alt başlıklar, cümle kurguları ve dil seçimi ile haberin ika gücü ve **retoriği** güçlendirilmeye çalışılmaktadır. Özellikle haberin birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü paragraflarında Pathos’tan yoğun olarak yararlanılarak okurların duygularına hitap edilmektedir. İlerleyen paragraflarda retorik, yapılan röportaj ve resmi makamların açıklamalarına dayandırılmaktadır. Haberde sayısal verilerden ve çift yönlü birincil kaynaklardan yararlanılmamakta ve bu da haberin retoriği ve ikna gücü açısından olumsuz bir görünüm ortaya koymaktadır. Kullanılan fotoğraf haberin retoriğini destekler ve tamamlar nitelikte değildir ancak haber metniyle birlikte okunduğunda kısmen anlam kazanmaktadır.

Haber 4:

Yeni Akit gazetesinin 2 Nisan 2025 tarihli “Özgür Özel’i kimse sallamadı” başlıklı haberinin **sentaktik** analizi yapıldığında; haber başlığında, girişte ve ara başlıklarda basit ve etken yapıları cümlelerin tercih edildiği, gövde metninde uzun, kurallı ve etken cümlelerin yoğunlukla ve edilgen yapıları cümlelerin nadiren kullanıldığı gözlemlenmektedir. Ayrıca haber yazım diline alışık olmadık bir biçimde bazı paragrafların “şimdiki zaman” diliyle yazıldığı görülmektedir. Cümlelerin öznesi olarak genellikle siyasetçi, medya mensubu, esnaf, işletme sahibi ve müşteriler ön plana çıkarılmaktadır. Haberde kurgulanan cümleler ve yapıları habercinin/haberin/haber kuruluşunun ana olaya bakışını gözler önüne sermektedir.

Kelime seçimleri incelendiğinde; haber başlığında yer alan “sallamadı” yüklemi ana muhalefet liderini küçümseme anlamı içermektedir, haber girişinde kullanılan “boykot ihanetine” ifadesinde “boykot” “ihanet” ile özdeşleştirilerek ve “esnafına sahip çıkan” ibaresiyle boykot karşıtı duruş sorumluluk ve milli dayanışma olarak sunulmaktadır. Haber gövdesindeki “gözlendi” ve “sürdürüldü” gibi ifadeler nesnellik iddiası taşıyor gibi görünse de metin boyunca kullanılan yüklem, sıfat ve zarfların taraflı biçimde yapılandırıldığını görmemek mümkün değildir. Metinde toplam dokuz farklı kaynaktan alıntı yapılmakta ve bu alıntıların genel çerçevesi milli değer ve istihdam, siyasi tarafsızlık ve bilinçli vatandaş vurgusu ve karşı boykot/boykota boykot temalarından oluşmaktadır. Haber dili bazen açık ve bazen

örtük biçimde alışverişin normal devam etmekte olduğu ve boykota boykotun başarısı üzerine kurgulanmaktadır.

Haberde “yerli üretime ve esnafa sahip çıkmak”, “aldığımız ürünler Türk malıdır”, “Türk esnafından neden alışveriş yapmıyoruz?”, “ülkemizin kendi değerlerini yok ediyorlar” gibi milli duygular yüklü ifadelerle okurların duygularına hitap edilerek **haber retoriği** yapılmaktadır. Yani retorik, gücünü esasında çoğunlukla Pathos’tan almaktadır. Röportaj alıntılarında farklı kişilerin görüşlerine yer verilmiş olsa da kullanılan kelimeler ve ifade ettiği anlamlar benzer olduğundan ikna ve inandırıcılığı zayıflatmaktadır. Ayrıca ana olaya ilişkin istatistiksel ve resmi verilere yer verilmemektedir. Kullanılan fotoğraflar ana olayın retoriğini ve ikna gücünü tamamlar ve destekler niteliktedir.

Haber 5:

Yeni Akit gazetesinden elde edilen ikinci haberin **sentaktik** analizinde; haber başlığında ve ara başlıklarda basit ve kurallı etken cümle kullanılmakta olduğu, giriş ve gövde metninde uzun, kurallı, etken ve bazen de edilgen cümlelerin karmaşık biçimde kullanıldığı görülmektedir. Bazı paragraflarda karmaşık ve devrik cümlelerin de kullanıldığı saptanmaktadır. Haber metni normal internet haberlerinden oldukça uzun yazılmakta ve toplumun farkı kesimlerinden insanlar ana olayın öznesi olarak sunulmaktadır.

Haberin **dil ve kelime seçimlerine** bakıldığında; haber başlığından ara başlıklara ve girişten gövde metnine kadar haberin tamamında habercilikte pek alışılmadık bir üslup tercih edilmektedir. Örneğin, “her devirde rezaletlerle anılan, karanlık odakların gözdesi CHP...”, “köpürtme çabaları”, “milletle takıldı”, ve “boykotu takmadı” vb. taraflı ve sert ifadelerin kullanıldığı saptanmaktadır. Böylelikle “boykot çağrısı” vatana ihanetle eşdeğer, şişirilmiş, değersiz ve millette karşılıksız bir çaba olarak sunulmaktadır.

Haberde hem habercinin öznel ve duygu yüklü ifadelerinin hem de röportaj yapılan kişilerin milli ve dini değerler üzerinden yaptığı açıklamalarının yoğunluğu hissedilmektedir. Bununla birlikte 2 Nisan boykot gününe ilişkin BKM (Bankalararası Kart Merkezi) verilerine yer verilmektedir. Dolayısıyla **haber retoriği**, gücünü hem

duygusal öğelerden yani Pathos’tan ve mantıksal öğelerden yani Logos’tan almaktadır. Fakat kullanılan fotoğraf haberin retorliğini ve ikna gücünü destekleme ve tamamlama açısından anlamlı mesaj içermemektedir. Ayrıca bu kadar uzun hacimli bir haber için sadece bir adet Photoshop’lu fotoğraf kullanılması haberin retorliği ve ikna gücü için çok büyük bir eksikliklerdir.

Haber 6:

Yeni Akit gazetesinin “Kemalist boykot! Tek dertleri yerli ve milli olana düşmanlık” başlıklı haberi **sentaktik** açıdan analiz edildiğinde; başlıkta kısa ve slogan formatında cümleler tercih edilmekte; girişte ve gövde metinde etken, kurallı ve uzun cümleler kullanılmaktadır. Haber metni şimdiki ve geçmiş zaman dili karışık biçimde kurgulanmaktadır. Yer yer soru cümlelerinin de kullanıldığı görülmektedir.

Haberin **kelime seçimleri** incelendiğinde; başlıkta yer alan “Kemalist boykot” ve “milli olana düşmanlık” ifadeleriyle “Atatürkçülük” vatanseverlikten ve millilikten uzak bir ideoloji olarak sunulmaktadır. Haber girişinde ve gövde metninde kullanılan “hırsız Ekrem”, “Batıcı Kemalistler”, “İslam ve millet düşmanlığı”, “yerli ve milli olana düşmanlık”, “varlık amaçları İslam ve millet düşmanlığı üzere kurulu...” ve “bu zümrenin bağlı oldukları ideoloji bile yerli değil, bunlar yerli olanı mı destekleyecek?” vb. ifadeler ana olaya ilişkin kesin hüküm verme, etiketleme, ideolojik ötekileştirme, kutuplaştırma ve bilinçli yönlendirme çabası içermektedir. Habercilik ilkelerine pek uygun düşmeyen, aşırı duygu yüklü, taraflı ve sert bir dil kullanıldığı gözlemlenmektedir.

Haber retorliğini ve inandırıcılığını güçlendirmek için Pathos’tan yani duygusal öğelerden yoğunlukla yararlanılmaktadır ki bunu hem habercinin kullandığı dilden hem de röportaja katılanların açıklamalarından anlamak mümkündür. Haberde birincil kaynaklar olarak ricali devlete başvurulmaktadır fakat açıklama yapanların siyasi görüş ve açıklamalarının benzer özelliklere sahip olmasından ve çift yönlü birincil kaynaklardan yararlanılmamasından dolayı Ethos’un haber retorğine katkısını azaltmaktadır. Haberde resmi ve istatistiksel verilere ya da mantıksal öğelere yani Logos’a yer verilmemektedir. Kullanılan fotoğrafın haber retorğini güçlendirecek nitelikte anlamlı mesajlar içerdiğini söylemek kolay değildir.

SONUÇ

Araştırma kapsamında 2 Nisan Boykot’a ilişkin Sözcü gazetesinden üç adet ve Yeni Akit gazetesinden üç adet olmak üzere toplam altı adet haberin söylemi makro ve mikro yapıdan analiz edilmiştir. Söz konusu iki farklı gazetenin haber söylemleri **makro yapıdan** karşılaştırıldığında şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Haber başlıkları incelendiğinde; Sözcü ve Yeni Akit gazetelerinde benzer başlık yapılarının kullanıldığı görülmektedir. Başlıkların genellikle kısa, açık, çarpıcı, ana olaya ilişkin güçlü mesajlar içeren, dikkat çekici ve sürükleyici nitelikte oluşturulduğu saptanmaktadır.

Haber girişleri incelendiğinde; her iki gazetede başlıktan sonra giriş kullanıldığı ve 5N1K sorularının çoğunun yanıtlanarak ana olayın özetlendiği görülmektedir. Böylelikle haberin önemli öğelerinin ön plana çıkarılarak okurların haberin devamını okuması için ilgi uyandırılması ve dikkatinin çekilebilmesi hedeflenmektedir. Sözcü gazetesinde nispeten basit ve kurallı cümlelerden oluşan kısa paragraflı girişler kullanılırken Yeni Akit gazetesinde daha uzun ve karmaşık cümlelerle oluşturulan daha hacimli paragrafların kullanıldığı gözlemlenmektedir.

Haberde kullanılan **fotoğraflar** incelendiğinde hem Sözcü gazetesi hem de Yeni Akit gazetesinin fotoğraf kullanımında pek başarılı olmadığı ortaya çıkmaktadır. Kullanılan fotoğrafların çoğunun ana olaya ilişkin kısmen anlamlı mesaj içeriyor olması, bazı fotoğrafların haber metninden bağımsız okunduğunda hiçbir anlam ifade etmeyecek nitelikte olması, Photoshop’la işlenmiş fotoğrafların tercih edilmesi, fotoğrafların kompozisyonunun kötü olması, uzun hacimli haberler için sadece bir adet fotoğraf kullanılması ve fotoğrafları paragrafların arasına değil son paragraftan sonra peş peşe verilmesi gibi eksiklikler her iki gazetede görülmektedir. Sözcü gazetesinde her haber için ortalama dört adet fotoğraf kullanılmaktayken Yeni Akit gazetesinde her haber için ortalama iki adet fotoğraf kullanılmaktadır.

Ana olayın sunumunda, her iki gazetede 5N1K sorularının yanıtları detaylandırılmaya ve özellikle “ne” ve “nasıl” sorularının yanıtları aranmaya çalışılmaktadır. Haberin kolay okunabilmesi için ara başlıklar kullanılmaktadır. Sözcü gazetesinde ana olay düz piramit tekniği, T modeli ve kare tekniği ile sunulurken Yeni

Akit gazetesinde ters piramit tekniği ve kum saati tekniği ile sunulmaktadır. Sözcü gazetesinde gövde metin kısa ve ana olay mantıksal bir akış içerisinde sunulmaktayken Yeni Akit gazetesinde uzun ve bazen bağlamından kopuk cümle ve paragrafların yer aldığı saptanmaktadır. Her iki gazetede kullanılan ara başlık ve ara başlıktan sonraki paragraflar arasında sistematik bir tutarlılık ve bütünlük yakalanmaktadır.

Arka plan/bağlam bilgisine bakıldığında; her iki gazetede ana olayın arka plan bilgisine kısmen yer verilmekle birlikte Sözcü gazetesinin Yeni Akit gazetesine nazaran nispeten detaylı bilgi verdiği tespit edilmektedir. İncelenen her iki gazetede ana olayın ileride oluşturabilecek politik, ekonomik ve sosyal olumlu/olumsuz sonuçlarına pek değinilmemekle birlikte ana olayın habercinin/haber kuruluşunun ideolojik perspektifinden hareketle politik bir zemine oturtularak sunulduğu (Sözcü gazetesinde örtük, dolaylı ve ihtiyatlı; Yeni Akit gazetesinde açık, doğrudan ve cesur) ortaya çıkmaktadır.

Haber kaynakları incelendiğinde; her iki gazetede birincil kaynak olarak genellikle siyasetçi, medya mensubu, işletme sahibi, esnaf ve vatandaşlara başvurulmaktadır. Fakat başvurulmuş kaynakların ana olaya bakışı ve açıklamaları tek yönlü olduğu için bu durum haberin tek taraflı ve öznel bir bakış açısıyla ele alındığı, kurgulandığı ve ana olaya sadece habercinin/haber kuruluşunun gözüyle bakıldığı izlenimi oluşturmaktadır.

İncelen tüm haberlerde habercinin/haber kuruluşunun ana olaya yönelik yoğun **kişisel yorum** ve duygusal ifadelerinin izlerini bulmak mümkündür. Bu durum Yeni Akit gazetesinde kendisini daha fazla hissettirmektedir.

İncelenen gazetelerin haber söylemleri **mikro yapıdan** karşılaştırıldığında şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Sentaktik çözümleme açısından karşılaştırıldığında; her iki gazetede haber başlığı ve ara başlıklar için basit, kısa, etken ve bazen de edilgen cümle kullanıldığı, giriş ve gövde metninde uzun, kurallı, etken cümlelerin yaygın ve bazen de edilgen cümlelerin tercih edildiği görülmektedir. Başlık, ara başlık ve girişlerde ünlem(!) işareti sıkça kullanılmaktadır. Farklı cümle yapılarıyla ana olay dramatize edilerek ve abartılarak sunulmaktadır. Her iki gazetenin dil pratiğinde çoğunlukla işletme sahibi,

esnaf ve vatandaş cümlelerinin öznesi olarak sentaktik kurgunun merkezine oturtulmakta ve böylelikle ana olayın geniş halk kitlesi tarafından desteklenmekte olduğu mesajı üretilmeye çalışılmaktadır. Ayrıca Yeni Akit gazetesinde zaman zaman devrik ve karmaşık cümleler kullanılmakta ve ana muhalefetle ilgili cümleler etken yapıda kurgulanırken, Sözcü gazetesinde hükümetle ilgili cümleler edilgen yapıda kurgulanmaktadır. Yeni Akit gazetesinde bazı haber gövdesinin ortalama internet haberinden oldukça hacimli yazıldığı ve “di”li geçmiş zaman dili yerine şimdiki zaman dilinin kullanıldığı göze çarpmaktadır.

İncelenen haberlerin dil kullanım pratiği ve **kelime seçimleri** incelendiğinde, Sözcü ve Yeni Akit gazetelerinin farklı yol izledikleri dikkat çekmektedir. Sözcü gazetesinde bir yandan ana olaya ilişkin “yoğun insan kalabalıkları”, “boş kaldı” ve “Türkiye böyle boykot görmedi!”, “adeta in cin top oynuyordu”, “şehir merkezi terk edilmiş” ve “kente sessizlik hâkim” ve “oldukça sakindi” gibi abartıcı/güçlendirici sıfat ve öznel ifadeler kullanılmakta diğer yandan da “gençler davet etti, biz destek verdik”, “gençler yaptı”, “muhalefetten destek geldi” ve “hiçbir siyasi parti ya da STK sembolüne yer verilmedi” gibi dolaylı, mesafeli ve ihtiyatlı bir dil kullanılmaktadır. Yani Sözcü gazetesinin kelime seçimlerinde duygusal yaklaşım ve politik tarafsızlık arasına sıkışan karmaşık bir dil kullanım stratejisinin uygulandığı görülmektedir. Yeni Akit gazetesinde ise “boykot ihaneti”, “esnafına sahip çıkan”, “karanlık odakların gözdesi CHP”, “Kemalist boykot”, “hırsız Ekrem”, “Bâtıcı Kemalistler”, “İslam ve millet düşmanlığı”, “yerli ve milli olana düşmanlık” gibi milli ve dini duygular yüklü ifadelerin, ideolojik ayrışmayı şiddetlendirici söylemlerin, sert ve sivri bir dil kullanım pratiğinin hâkim olduğu bilinmektedir. Dil kullanımı ve kelime seçimi açısından her iki gazetenin objektiflik ilkesinden (farklı ölçülerde) uzaklaştığı ortadadır.

Haberin retoriği ve ikna gücü açısından bakıldığında; her iki gazetede dikkat çekebilirlik, akılda kalıcılık, ikna edebilirlik ve inandırıcılık, kanyanın güvenilirliği, haber içerisinde doğrudan aktarım, haberlerin kesinlik ve doğruluğunun sayısal verilerle desteklenmesi gibi ikna stratejilerinden farklı ölçülerde yararlanılmaktadır. Her iki gazetede retoriğin inşasında, Aristoteles’in Retorik öğelerinden Pathos’a (duygusal öğeler) yoğun ve Ethos’a (kaynak güvenilirliği) kısmen başvurulmakta ve Logos’tan (akli ve sayısal kanıt) neredeyse hiç yararlanılmamaktadır. Ayrıca duygusal

ve öznel öğelerin Yeni Akit gazetesinde Sözcü gazetesine kıyasen daha da yoğun dozda kullanıldığı tespit edilmektedir.

Nitel araştırmaların detaylı çözümleme gerektiriyor olması nedeniyle araştırmanın örnekleme sadece altı adet haberle sınırlı tutulmuştur. Örneklemin temsil gücünün kuvvetlendirilmesi ve elde edilen sonuçların geçerliliğinin desteklenmesi açısından söz konusu gazetelerden daha fazla örneklem üzerinden çözümlemelerin yapılması önem arz etmektedir. Araştırmanın internet haberciliği, haber okuryazarlığı ve eleştirel söylem analizi konularında alana katkı sunacağı umulmaktadır.

KAYNAKÇA

- Aydın, K., & Hanağası, U. B. (2017). Sosyoloji ve siyasal araştırmalarda karşılaştırmalı yöntem. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 33(33), 57-86. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kosbed/issue/43231/524916>
- Benveniste, E. (1971). Subjectivity in language. *Problems in General Linguistics*, 1(2), 223-230. https://web.vu.lt/flf/n.kersyte/files/2023/02/Benveniste-Emile_Subjectivity-in-Language.pdf
- Beşe, A., & Baykara, T. (2019). İdeolojinin söylemsel inşası; August Wilson. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(4), 1785-1797. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/926761>
- Bülbül, A. R. (2000). *Genel gazetecilik bilgileri*. Nobel.
- Cumhuriyet. (2025, Nisan 1). CHP’den 2 Nisan boykotuna destek: Özgür Özel’den yurttaşlara çağrı. *Cumhuriyet*. <https://www.cumhuriyet.com.tr/siyaset/chpden-2-nisan-boykotuna-destek-ozgur-ozelden-yurttaslara-cagri-2314966>
- Eagleton, T. (2015). *İdeoloji (4. Basım)*. Ayrıntı Yayınları.
- Euronews. (2025, Nisan 2). Öğrencilerin önderliğinde bir hareket: Türkiye bugün genel boykotta. *Euronews*. <https://tr.euronews.com/2025/04/02/ogrencilerin-onderliginde-bir-hareket-turkiye-bugun-genel-boykotta>
- Evrensel. (2025, Nisan 2). Üniversitelerde boykot günü: Bu fakültede boykot var. *Evrensel*. <https://www.evrensel.net/haber/547692/universitelerde-boykot-gunu-bu-fakultede-boykot-var>
- Fiske, J. (2010). *Television culture*. Routledge.
- Foucault, M. (1971). Orders of discourse. *Social Science Information*, 10(2), 7-30. <https://doi.org/10.1177/053901847101000201>
- Foucault, M. (1972). *The archaeology of knowledge and the discourse on language*. Pantheon.
- Gürçan, H. İ. (2012). İnternet haberciliğinde yazım tekniği yaklaşımları. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 1(12), 27-54. <https://doi.org/10.17064/iüifhd.45702>
- Hall, S. (2024). *New critical writings in political sociology*. Routledge.
- Hirst, P. Q. (1976). Althusser and the theory of ideology. *Economy and Society*, 5(4), 385-412. <https://doi.org/10.1080/03085147600000009>
- İnal, A. (1996). *Haberi okumak*. Temuçin Yayınları.

BEGTİMUR, Mehmet Emin. (2025). Sözcü ve Yeni Akit Gazetelerinin “2 Nisan Boykot”A İlişkin Haber Söylemlerinin Karşılaştırmalı Analizi. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (egifder)*, 13 (2), 1208- 1241

- Karaduman, S. (2017). Eleştirel söylem çözümlemesinin eleştirel haber araştırmalarına katkısı ve sunduğu perspektif. *Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 31-46. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/386936>
- Lamme, M. O., & Russell, K. M. (2009). Removing the Spin: Toward a New Theory of Public Relations History. *Journalism & Communication Monographs*, 11(4), 280-362. <https://doi.org/10.1177/152263791001100402>
- Mumby, D. K. (2004). İdeoloji ve anlamın toplumsal inşası: Bir iletişim bakış açısı. *Doğu Batı İdeolojiler*, 3(30), 123-141. <https://www.dogubati.com/sayi-30-ideolojiler-iii>
- Neuman, C., & Rossman, G. B. (2006). *Basics of social research methods qualitative and quantitative approaches*. Allyn and Bacon.
- Palmer, R. E. (2008). *Hermenötik*. Ağaç Kitabevi.
- Reuters. (2025, Mart 24). Turkey detains nine journalists over protests against Istanbul mayor's arrest. *Reuters*. <https://www.reuters.com/world/middle-east/turkey-detains-nine-journalists-over-protests-against-istanbul-mayors-arrest-2025-03-24/>
- TimeTürk. (2025, Nisan 1). Özgür Özel merkez medyayı hedef aldı. *TimeTürk*. <https://www.timeturk.com/gundem/ozgur-ozel-merkez-medyayi-hedef-aldi-haber-1807596-m>
- Tokgöz, O. (2003). *Temel gazetecilik*. İmge Kitabevi.
- Van Dijk. (1988). *News as discourse* Lawrence Erlbaum Associates. Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Van Dijk. (2013). *News analysis: Case studies of international and national news in the press*. Routledge.
- Van Dijk. (2015). *The handbook of discourse analysis*. John Wiley & Sons, Inc.
- Van Dijk, T. (2003). *Söylem ve ideoloji: Çok alanlı bir yaklaşım*. Su Yayınları.

Çalışma tek yazarlıdır.

Çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.